

WPROWADZENIE

Warunkiem trwałego i stabilnego rozwoju stosunków między Polską a Rosją jest istnienie właściwej atmosfery w kontaktach międzyludzkich obu społeczeństw. Przełamywanie nieufności i stereotypów, tworzenie odpowiednich, przyjaznych warunków dla przekraczania granicy, wyjaśnianie historycznych, trudnych i spornych problemów – to elementy, których realizacja powinna odbywać się na wszystkich szczeblach społecznej interakcji między obydwoma narodami.

Wzmocnienie relacji między społeczeństwami obu państw wydaje się szczególnie istotne z perspektywy regionów przygranicznych i prawdopodobnie inicjowanie wzajemnego dialogu jest na tym obszarze ułatwione. Nie zmienia to faktu, iż efekty owego dialogu mogą okazać się widoczne i korzystne w wymiarze ogólnokrajowym. Rozwijanie relacji społecznych staje się zatem istotnym elementem czynienia z granicy polsko–rosyjskiej granicy „przyjaznej”.

Celem publikacji jest także analiza prawnych i praktycznych aspektów funkcjonowania granicy polsko–rosyjskiej, będącej jednocześnie zewnętrzną granicą Unii Europejskiej. Fakt ten jest z polskiej perspektywy niezwykle istotny. Polska musi bowiem realizować unijną politykę migracyjną i wizową oraz zapewnić bezpieczeństwo w kontekście kontroli ruchu osobowego na zewnętrznej granicy UE. Fakt ten przynosi określone konsekwencje w zakresie stosunków społeczeństw polskiego i rosyjskiego.

Publikacja składa się z trzech części. W pierwszej omówione zostały uwarunkowania współczesnych stosunków Polski i Rosji, w drugiej poruszone zostały społeczno–ekonomiczne aspekty związane z ruchem osobowym i towarowym na wspólnej granicy tych państw, w ostatniej zaś zwrócono uwagę na aspekty bezpieczeństwa w omawianym kontekście.

Zaproponowane ujęcie tematu – w zamyśle Autorów – przybliży Czytelnikowi złożoność problematyki związanej ze statusem granicy i zasadami jej przekraczania zarówno dla ruchu osobowego, jak i towarowego oraz wskaże, jakie działania mogą zostać podjęte, aby granica ta stała się przyjazna.